

Förord

Klarspråksforskningen och klarspråksarbetet ställs hela tiden inför nya utmaningar. I dag frågar man sig bland annat vad som händer i relationen mellan myndigheter och språkvård när den offentliga sektorn börjar drivas som företag och myndigheternas textkultur och språkbruk präglas av marknadsideal. Ingår till exempel myndigheternas policytexter i klarspråksuppdraget? Eller hur är det, vet vi tillräckligt om vilka krav e-tjänster ställer på texters begriplighet och har vi metoder och verktyg för att bedöma begripligheten? Är exempelvis enkäter och intervjuer bra metoder för att hämta in kunskap om myndigheternas texter och om myndigheters attityder till skrivande?

I denna rapport har vi samlat föredrag från konferensen *Myndighetsspråk ur medborgarperspektiv*, som hölls i november 2013 i Helsingfors. Under de två konferensdagarna presenterades bl.a. aktuell klarspråksforskning och erfarenheter från klarspråksarbete och utveckling av webbtjänster på myndigheter i Norden.

Teman som tas upp i föredragen är bland annat vad slags klarspråksforskning som bedrivs och behövs i de olika nordiska länderna, och det växande behovet av nya metoder och verktyg för bedömning av myndighetstexters begriplighet. I flera bidrag diskuteras också följderna av att myndigheter och medborgare möts digitalt i stället för ansikte mot ansikte. Många exempel på lyckade klarspråkssatsningar på myndigheter presenteras också.

En fråga som diskuterades livligt under konferensen och som tangeras i flera av föredragen är teknikens roll i sammanhanget, dvs. hur datasystem för textproduktion påverkar skrivandet och texterna. Bidrar systemen faktiskt till klara och begripliga texter för medborgarna eller gör de bara livet lättare för myndigheterna?

Konferensen *Myndighetsspråk ur medborgarperspektiv* var den sjunde nordiska klarspråkskonferensen i ordningen. Nordiska klarspråkskonferenser har anordnats med 2–4 års mellanrum sedan 1998. Konferenserna har arrangerats i samarbete med de nationella språkvårdsorganen och de nordiska språknämndernas nätverk för klar-

språk. Den första konferensen hölls i Stockholm 1998, följande 2000 i Esbo i Finland, 2004 i Kongsberg i Norge, 2006 i Gilleleje i Danmark, 2008 i Bålsta i Sverige och 2011 i Reykjavik på Island. Konferenserna har varit öppna för intresserade klarspråksexperter, forskare och myndigheter från alla nordiska länder. Konferensen 2013 var den första som erbjöd sina deltagare tolkning till och från finska.

Konferensen anordnades denna gång av Institutet för de inhemska språken, tillsammans med den nordiska klarspråksgruppen. Vi vill tacka alla våra nordiska kollegor för hjälp med planeringen av programmet och Nordiska ministerrådet för ekonomiskt bidrag.

Helsingfors i september 2014

Salli Kankaanpää

Aino Piehl

Eivor Sommardahl